

Retsudvalget 2016-17
REU Alm.del endeligt svar på spørgsmål 14
Offentligt

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

JUSTITISMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 25 november 2016
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Morten Tønning
Sagsnr.: 2016-0030-4926
Dok.: 2095960

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 14 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 6. oktober 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).

Søren Pind

Jesper Jarnit

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 14 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke kriterier der skal være til stede for at politiet offentliggør etniciteten på personer, der måtte være efterlyste eller tilbageholdte af politiet?”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan i den anledning oplyse, at det følger af retsplejelovens § 818, stk. 1, at politiet kun må offentliggøre signalement eller andre oplysninger, der er egnede til at fastlægge identiteten af en formodet gerningsmand, såfremt 1) den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og 2) offentliggørelsen må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen, herunder for fastlæggelsen af den pågældendes identitet, eller for at forebygge yderligere lovovertrædelse.

Det følger af retsplejelovens § 818, stk. 3, at offentliggørelse som nævnt i stk. 1, dog ikke må foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den, som det rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Om politiet som led i offentliggørelse af signalement efter § 818 kan offentliggøre oplysninger om etnicitet beror således på en konkret vurdering i den enkelte sag af bl.a., om dette må antages at være af væsentlig betydning for efterforskningen, herunder for fastlæggelsen af den pågældendes identitet, eller for at forebygge yderligere lovovertrædelse, og om det vil være i strid med proportionalitetskravet i § 818, stk. 3.

Hvis der er særligt bestyrket mistanke om, at en person, hvis identitet er politiet bekendt, har begået en lovovertrædelse, der efter loven kan medføre fængsel i 1 år og 6 måneder eller derover, kan politiet ifølge retsplejelovens § 819, stk. 1, efterlyse den pågældende gennem presse, radio, fjernsyn eller ved anden form for offentlig efterlysning, såfremt dette må antages at være af afgørende betydning for strafforfølgningens gennemførelse eller for at forebygge yderligere lovovertrædelser af tilsvarende grovhed.

Det følger af § 819, stk. 2, at der ved efterlysning som nævnt i stk. 1, kan gives oplysninger om den påsigtede kriminalitet og om den sigtedes identitet, herunder navn, stilling og bopæl.

Ved efterlysningen kan der tillige ske offentliggørelse af et fotografi af den pågældende.

Det følger desuden af § 819, stk. 3, at efterlysning ikke må foretages, såfremt det efter indgrebets formål, sagens betydning og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den, som det rammer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb.

Om politiet som led i efterlysning af en person efter § 819 kan offentliggøre oplysninger om etnicitet beror ligeledes på en konkret vurdering i den enkelte sag af bl.a., om dette må antages at være af afgørende betydning for strafforfølgningens gennemførelse eller for at forebygge yderligere lovovertrædelser, og om det vil være i strid med proportionalitetskravet i § 819, stk. 3. Betingelserne for at efterlyse en person efter § 819 er imidlertid mere restriktive end betingelserne for at offentliggøre signalement mv. efter § 818, idet det efter § 819 som nævnt bl.a. er et krav, at efterlysningen er af *afgørende* betydning for strafforfølgningen mv., ligesom der efter § 819 alene kan offentliggøres oplysninger om den påsigtede kriminalitet og om den sigtedes identitet.

2. Ud over reglerne i retsplejelovens § 818 og § 819 er politiets muligheder for at offentliggøre oplysninger om identificerbare fysiske personer (personoplysninger) overordnet reguleret af persondataloven, jf. herved lovens § 1, stk. 1.

Det bemærkes, at persondataloven ikke gælder i det omfang politiets behandling af oplysningerne er reguleret af mere specifikke regler såsom ovennævnte regler i retsplejelovens § 818 og § 819.

I persondatalovens § 5 fastsættes nogle grundprincipper om, at behandling af personoplysninger bl.a. altid skal være saglig og proportional, mens lovens §§ 6-8 fastsætter nogle generelle betingelser for, hvornår personoplysninger må behandles.

Det bemærkes, at betingelserne for at behandle, herunder registrere og offentliggøre, følsomme personoplysninger, for eksempel oplysninger om etnisk baggrund, er strengere end betingelserne for at behandle almindelige ikke-følsomme personoplysninger om eksempelvis nationalitet.

Ifølge betingelserne for behandling af almindelige ikke-følsomme personoplysninger i persondatalovens § 6 må politiet bl.a. registrere og offentliggøre oplysninger om nationalitet, *hvis* det er nødvendigt af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse, *hvis* det er nødvendigt af hen-

syn til udførelsen af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, eller *hvis* det er nødvendigt for, at politiet eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse.

Efter persondatalovens § 7 må der ikke behandles, herunder registreres og offentliggøres, følsomme personoplysninger om eksempelvis etnisk baggrund. Det gælder dog bl.a. ikke, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til en offentlig myndigheds varetagelse af sine opgaver på det straffretlige område, jf. lovens § 7, stk. 6.

3. Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til ministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 924 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.